

Informatieblad

Annex II van de Europese Richtlijn Storten

nummer 4

Dit is een digitaal informatieblad met daarin de stand van zaken van de implementatie van de Annex II van de Europese Richtlijn Storten. Het is bedoeld om u op de hoogte te stellen van de ontwikkelingen rond de implementatie van deze Annex II.

Dit informatieblad zal niet op een vast tijdstip verschijnen, maar op momenten dat het zinvol lijkt meer informatie te verstrekken.

Mocht u dit informatieblad ook voor andere personen of instanties van belang achten, stuur hem dan vooral door!

Wilt u zich laten toevoegen aan of verwijderen van de mailinglist, heeft u suggesties, opmerkingen of wilt u een bijdrage leveren aan een volgend informatieblad, dan kunt u een e-mail sturen naar: Jeanine.dHooghe@minvrom.nl.

In dit vierde digitale informatieblad:

I Gevolgen van de Annex II voor Wm-vergunningen bij stortplaatsen

- 1 Inleiding
- 2 Uitgangspunten: Wat vergund is, blijft vergund.
- 3 Ruimte voor invulling door het bevoegd gezag
 - 3.a Aanpassingsplan
 - 3.b Bekeken vanuit Annex II
 - 3.c Bekeken vanuit de vergunning

II En verder...

I Gevolgen van de Annex II voor Wm-vergunningen bij stortplaatsen

1 Inleiding

De Annex II (of: de implementatieregelgeving¹) heeft op verschillende manieren inhoudelijke gevolgen voor de Wm-vergunningen die zijn of worden verleend aan stortplaatsen. Dit informatieblad geeft een overzicht van wat in de toekomst wel en niet in een Wm-vergunning van een stortplaats opgenomen kan worden over de acceptatie van afvalstoffen.

Vanaf 16 juli 2009 zullen alle betrokken partijen aan deze nieuwe regels moeten voldoen.

2 Uitgangspunten: Wat vergund is, blijft vergund.

Het algemene uitgangspunt is: wat vergund is, blijft vergund, tenzij de implementatieregelgeving daarmee strijdige bepalingen bevat. Daarom geldt ook:

1. De Annex II regelt niet welke afvalstoffen stortplaatsexploitanten mogen accepteren (dat wordt geregeld via de aanvraag en het besluit daarop), wel (een deel van) de voorwaarden waaronder zij dit mogen doen;
2. De voorwaarden van de Annex II kunnen zodanig beperkend zijn dat bepaalde afvalstoffen (die wel zijn toegestaan in de vergunning) niet meer kunnen worden geaccepteerd (vanwege uitlooggedrag);
3. De Annex II en dus ook de implementatieregelgeving beoogt uitputtende regels te geven voor een groot aantal handelingen die betrekking hebben op de acceptatie. In de vergunning kunnen op deze punten geen aanvullende eisen worden gesteld.

Wat vergund is, blijft vergund: Er mag dus geen *ander* afval worden geaccepteerd dan nu vergund is en er mag niet *meer* afval worden geaccepteerd dan nu vergund is. *Meer* mag dus niet, tenzij de vergunninghouder hiervoor een nieuwe aanvraag indient. Het bevoegd gezag moet dan vervolgens bepalen of de gevolgen van acceptatie van de nieuwe afvalstof aanvaardbaar zijn. De implementatie van de Annex II betekent wel dat een verzoek tot wijziging van de vergunning gericht op de acceptatie van een nieuwe afvalstof niet meer geweigerd kan worden vanwege *belasting van de bodem* door die afvalstof. In de Annex II is namelijk uitputtend vastgelegd wat vanuit dit oogpunt aanvaardbaar is.

De *voorwaarden* waaronder het afval mag worden geaccepteerd, veranderen. De regels van de Annex II hebben tot gevolg dat sommige afvalstoffen voortaan *moeten* worden getest (wat een verzwaring is) of dat ze op een ander type stortplaats *kunnen* worden aanvaard (wat een versoepeling is). Dit laatste moet wel in de vergunning worden vastgelegd (zie hierboven).



De wijze waarop de Annex II is geïmplementeerd, bepaalt of partijen de nieuwe nationale regels gewoon moeten toepassen (rechtstreeks werkende bepalingen, voortvloeiend uit de in de voetnoot op blz. 1 vermelde (gewijzigde) besluiten) of dat de vergunning moet worden aangepast (deels noodzakelijke actie vanuit het bevoegd gezag,

¹ Met name: Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen, Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen, Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen en (nieuw) Regeling acceptatie afvalstoffen op stortplaatsen.

deels desgewenst op verzoek van de stortplaatsexploitant indien hij zijn acceptatieregime (lees: soort afvalstoffen) wil aanpassen). Daarbij laten sommige bepalingen van de implementatieregelgeving ruimte voor eigen invulling van bepaalde stortaspecten en andere niet.

Wellicht overbodig: de Annex II bevat geen verplichting voor de stortplaatsexploitant om afvalstoffen die binnen de in de Annex II genoemde acceptatievoorwaarden vallen, te accepteren.

De Annex-eisen kunnen een beperking aanbrengen in de reikwijdte van de vergunning: vergunde afvalstoffen die nu getest moeten worden en waarvan blijkt dat deze niet aan de uitloogwaarden voldoen, mogen niet meer worden geaccepteerd. Zolang het verpakte afval ook zonder big bag aan de samenstellings- en uitloogeisen voldoet, kan het gebruik van big bags worden voortgezet, bijvoorbeeld om asbesthoudend afval arbeidshygiënisch verantwoord te verwerken. Overigens is een werkgroep, bestaande uit de Vereniging Afvalbedrijven, enkele stortplaatsexploitanten en VROM bezig een beslisnotitie op te stellen over de toekomstige wijze van beheer van bepaalde typen afvalstoffen die nu doorgaans in dergelijke big bags worden gestort en straks niet aan de eisen uit de Annex II voldoen.

3 Ruimte voor invulling door het bevoegd gezag

3.a Aanpassingsplan

Bestaande stortplaatsexploitanten moesten, vanwege implementatie van de richtlijn storten, reeds in 2002 een aanpassingsplan indienen. De vergunningen hadden hiervoor op 1 januari 2004 aangepast moeten zijn. Indien niet met voorschriften aan de vereisten voor vakbekwaamheid, financiële zekerheid en de andere vereisten uit de implementatieregelgeving (implementatie richtlijn storten, Stb. 336, 2001) kan worden voldaan, dient het bevoegd gezag uiterlijk op 16 juli 2009 de vergunning in te trekken.

De ruimte voor invulling door het bevoegd gezag is hieronder aangegeven vanuit twee invalshoeken. Deze ruimte wordt eerst bekeken vanuit de Annex II, daarna vanuit de vergunning.

3.b Bekeken vanuit Annex II

Aangegeven is of aanpassing van de vergunning nodig is en op welke wijze dit zijn beslag moet of kan krijgen.

Bepalingen van de implementatieregelgeving van de Annex II die rechtstreeks werkend zijn, dwingen niet tot aanpassing van de vergunning. Daarmee strijdige vergunningenvoorschriften gelden formeel op 16 juli 2009 van rechtswege niet meer. Indien de voorschriften niet worden aangepast, levert dit voor vergunninghouder, handhaver en derden verwarring op. Het is daarom gewenst bedoelde voorschriften aan te passen.



Overigens dient het bevoegd gezag Wm-vergunningen voor stortplaatsen aan te passen, indien en voor zover de acceptatiereglementen integraal onderdeel uitmaken van die vergunning en deze inhoudelijk niet langer in lijn zijn met de implementatieregelgeving van de Annex II. Indien in de bedoelde Wm-vergunningen echter gekozen is voor de systematiek dat voor (wijzigingen van) het betreffende acceptatiereglement de goedkeuring van het bevoegd gezag nodig is, hoeft dit thema niet persé tot een wijzigingsprocedure te leiden. Een aangepast

acceptatiereglement wordt dan te zijner tijd door de stortplaatsexploitant aan het bevoegd gezag voorgelegd.

Hieronder is weergegeven wat wel en niet meer geoorloofd is na de inwerkingtreding van de implementatieregelgeving.

Wel geoorloofd na inwerkingtreding van implementatieregelgeving Annex II	Niet geoorloofd na inwerkingtreding van implementatieregelgeving Annex II
<i>Weigering (indien tijdens de verificatie ter plaatse blijkt dat de vracht afvalstof niet gestort mag worden):</i> Het bevoegd gezag houdt de mogelijkheid om in de vergunning te regelen hoe binnen de inrichting(en) moet worden omgegaan met in ontvangst genomen partijen waarvan is gebleken dat zij niet gestort mogen worden. <i>Driemaal zo hoge grenswaarden:</i> Het bevoegd gezag dient per afvalstroom te bepalen of hiervoor "een afvalspecifieke vergunning" wordt afgegeven. Dit kan slechts op verzoek van de vergunninghouder. Het gaat hier <i>niet</i> om een aparte vergunning. Bedoeld wordt dat de stortplaatsexploitant in de vergunningaanvraag per afvalstof moet aangeven dat hij van de mogelijkheid van het kunnen accepteren van afvalstoffen tot driemaal zo hoge grenswaarden gebruik wil maken. Uit de risicoanalyse die bij de aanvraag wordt gevoegd, moet blijken dat het toestaan van de hogere grenswaarden geen extra risico's voor het milieu zal opleveren.	<i>Omschrijving (basiskarakterisering):</i> In de implementatieregelgeving is uitputtend geregeld aan welke eisen een omschrijving, waarvan in bepaalde gevallen testgegevens deel uitmaken, moet voldoen wanneer deze afvalstoffen worden afgegeven om te worden gestort. In Wm-vergunningen mag hierover niets worden geregeld. De ontdoener is verantwoordelijk voor de omschrijving. <i>Controletest:</i> In de implementatieregelgeving is uitputtend geregeld aan welke eisen de controletest van regelmatige afvalstoffen moet voldoen. Hierover kan dus niets in de vergunning worden geregeld. Bepaalde zaken worden aan de stortplaatsexploitant overgelaten. Zo kan hij besluiten bepaalde, vergelijkbare, afvalstromen gezamenlijk te testen. Ook op dit punt mogen in de vergunning geen aanvullende eisen worden opgenomen. <i>Aanvaarding van afvalstoffen op een bepaalde stortplaats:</i> In de implementatieregelgeving staat welke afvalstoffen op welk type stortplaats mogen worden geaccepteerd. Er is geen ruimte meer voor het bevoegd gezag om anders te bepalen. In de vergunning moet wel worden vastgelegd welke afvalstoffen worden geaccepteerd en, indien relevant, op welk type stortplaats dat gebeurt.

3.c Bekeken vanuit de vergunning

Hieronder volgt een overzicht van een aantal veel voorkomende voorschriften met daarbij het oordeel of deze voorschriften kunnen worden gehandhaafd.



Wel geoorloofd na inwerkingtreding van implementatieregelgeving Annex II	Niet geoorloofd na inwerkingtreding van implementatieregelgeving Annex II
<i>Afvalstof X mag worden gestort op stortplaats Y:</i> In vergunning wordt vastgelegd welke afvalstoffen op de stortplaats (of welk type op welk deel van de stortplaats) geaccepteerd worden. In de implementatieregelgeving is aangegeven welke routes zijn toegestaan. <i>Eisen aan afvalstoffen om andere redenen dan bodembescherming:</i> Vergunningvoorschriften toelaatbaar, zoals eisen aan vochtigheidsgehalte, verpakking en dergelijke. <i>Eisen voor verificatie ter plaatse:</i> Voorschriften met betrekking tot frequentie en locatie visuele inspectie zijn toegestaan². <i>Weigering van afvalstoffen op de stortplaats:</i> Of geweigerd moet worden, is geregeld in de implementatieregelgeving, evenals de melding die hiervan moet worden gedaan; hoe de stortplaatsexploitant om moet gaan met geweigerde vrachten kan het bevoegd gezag binnen de wettelijke kaders (zie met name artikel 10.37 Wm) regelen in de vergunning. Zie ook onder 3b, weigering.	<i>Acceptatie-eisen over de samenstelling, bijvoorbeeld concentratie minerale olie:</i> Eisen over de mate van verontreiniging zijn niet meer toegestaan voor zover strijdig met bepaalde (uitloog)grenswaarden in de implementatieregelgeving. Voor complementaire afvalstoffen moet door de ondoener soms wel de samenstelling worden bepaald. Dan gaat het om het onderscheid tussen gevaarlijk en niet-gevaarlijk afval conform de Eural. <i>Acceptatie-eisen met betrekking tot uitloging:</i> Niet meer toegestaan, ook niet voor <i>niet</i> in de implementatieregelgeving genoemde parameters. <i>Eisen over De Verwerking Verantwoord, Acceptatie & Verwerking deel:</i> Niet meer toegestaan, eisen uit Wm en Ivb over acceptatie en registratie blijven bestaan. <i>Gebruik van big bags voor afvalstoffen die niet aan uitloogwaarden voldoen:</i> Op gevolg van de richtlijn storten/Annex II en de implementatieregelgeving kunnen big bags alleen worden gebruikt voor afval dat aan de grenswaarden, genoemd in de bijlage van het Bssa, voldoet. Wellicht zijn uitzonderingen mogelijk: bijvoorbeeld door de nog lopende besluitvorming in het kader van het tweede Landelijk Afvalbeheerplan.

²

Hiervoor zal artikel 11g van het Ontwerpbesluit ter implementatie Beschikking aanvaarding afvalstoffen op stortplaatsen (Stcrt. 190, 2 oktober 2007) aangepast worden.

II En verder...

Naast het afronden van het wijzigingsbesluit en de -regeling, wordt in verschillende groepen gewerkt aan de verduidelijking van bepaalde onderwerpen, zoals het geven van een invulling aan begrippen die in de Annex II gebruikt worden (bijvoorbeeld 'cel' en 'stabiel, niet-reactieve afvalstoffen') en wordt nagedacht over alternatieven voor het storten in big bags bij overschrijding van de grenswaarden voor uitloging. Het betreft voornamelijk AVI-reststoffen.

Ook is samen met SenterNovem Uitvoering Afvalbeheer gestart met het opstellen van een procedure rond plaatsing van afvalstoffen op een lijst. Het gaat hier om afvalstoffen die niet getest hoeven worden.

De monsterneming van afvalstoffen voor de omschrijving moet worden uitgevoerd door een erkende monsternemer. Hiervoor zal op korte termijn een start worden gemaakt met het aanpassen van BRL 1000. Dit traject zal worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van SIKB.

De wijziging van AP04 voor te storten afvalstoffen is nagenoeg afgerond.

De komende tijd zal ook de communicatie rond de Annex II weer meer aandacht krijgen.

Wie is betrokken bij de implementatie van de Annex?

De implementatie van de Annex II valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van VROM. Binnen het ministerie is de afdeling Algemeen Afvalstoffenbeleid (AAB) van de directie Stoffen, Afvalstoffen, Straling (SAS) de trekker. Om de implementatie zo goed mogelijk te laten verlopen, is er een begeleidingscommissie in het leven geroepen. Deze begeleidingscommissie brengt advies uit aan het Ministerie van VROM, fungeert als klankbord, begeleidt de onderzoeken van externe bureaus en speelt relevante informatie en ontwikkelingen door aan hun achterban.

Leden van de begeleidingscommissie zijn:

Vereniging Afvalbedrijven:	mevr. J. Kok
Stortplaatsbeheerders:	dhr. W. Aarnink (A&G), dhr. O. Feenstra (Afvalzorg), mevr. J. Witbreuk (Twence), dhr. A. Smits (Essent), mevr. K. Aspeslagh (Delta), dhr. H. Arends (ARN)
Ontdoeners:	dhr. J. Schets (SITA), dhr. C. Duivesteijn (Exxon)
Provinciale overheid:	dhr. R. Heijnsman (DCMR), dhr. E. Foppen (provincie Zuid-Holland), dhr. J. Ditters (provincie Noord-Brabant)
Ministerie van VROM:	dhr. R. Eikelboom, mevr. M. Achterberg, mevr. J. van Beeck